

ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ
เรื่อง มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาศิลปกรรมศาสตร์
พ.ศ. ๒๕๕๘

ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒ กำหนดให้จัดทำมาตรฐานคุณวุฒิสาขาหรือสาขาวิชาเพื่อให้สถาบันอุดมศึกษานำไปจัดทำหลักสูตรหรือปรับปรุงหลักสูตรและจัดการเรียนการสอน เพื่อให้คุณภาพของบัณฑิตในสาขาหรือสาขาวิชาของแต่ละระดับคุณวุฒิมีมาตรฐานใกล้เคียงกัน จึงจำเป็นต้องกำหนดมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาศิลปกรรมศาสตร์ ให้สอดคล้องกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาดังกล่าว

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๘ และมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการโดยคำแนะนำของคณะกรรมการการอุดมศึกษา ในการประชุมครั้งที่ ๙/๒๕๕๗ เมื่อวันที่ ๔ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๗ จึงออกประกาศไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ การจัดการศึกษาหลักสูตรระดับปริญญาตรี สาขาศิลปกรรมศาสตร์ ต้องมีมาตรฐานไม่ต่ำกว่า “มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาศิลปกรรมศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๕๘”

ข้อ ๒ การจัดทำหลักสูตรหรือปรับปรุงหลักสูตรระดับปริญญาตรี สาขาศิลปกรรมศาสตร์ ต้องมุ่งให้เกิดมาตรฐานผลการเรียนรู้ของบัณฑิต โดยมีหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนและองค์ประกอบอื่นๆ ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาศิลปกรรมศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๕๘ ที่แนบท้ายประกาศนี้

ข้อ ๓ สถาบันอุดมศึกษาใดจัดการศึกษาในหลักสูตรระดับปริญญาตรี สาขาศิลปกรรมศาสตร์ อยู่ในวันที่ประกาศฉบับนี้ใช้บังคับต้องปรับปรุงหลักสูตรให้เป็นไปตามประกาศนี้ ภายในปีการศึกษา ๒๕๖๐

ข้อ ๔ กรณีที่ไม่สามารถปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ข้างต้นได้ หรือมีความจำเป็นต้องปฏิบัติ นอกเหนือจากที่กำหนดไว้ในประกาศนี้ ให้อยู่ในดุลยพินิจของคณะกรรมการการอุดมศึกษาที่จะพิจารณา และให้ถือคำวินิจฉัยของคณะกรรมการการอุดมศึกษานั้นเป็นที่สิ้นสุด

ประกาศ ณ วันที่ ๓๐ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๘

พลเอก

(ดาวพงษ์ รัตนสุวรรณ)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ
เรื่อง มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาศิลปกรรมศาสตร์
พ.ศ. ๒๕๕๘

เอกสารแนบท้าย
มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาศิลปกรรมศาสตร์
พ.ศ. ๒๕๕๘

มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาศิลปกรรมศาสตร์

๑. ชื่อสาขา/สาขาวิชา

ชื่อสาขา ศิลปกรรมศาสตร์

สาขาวิชา แบ่งออกเป็น ๒ กลุ่ม ดังนี้

๑.๑ กลุ่มวิจิตรศิลป์ มี ๓ กลุ่มสาขาวิชา คือ

๑.๑.๑ กลุ่มสาขาวิชาทัศนศิลป์

๑.๑.๒ กลุ่มสาขาวิชาดุริยางคศิลป์

๑.๑.๓ กลุ่มสาขาวิชาศิลปะการแสดง

๑.๒ กลุ่มประยุกต์ศิลป์ มี ๑ กลุ่มสาขาวิชา คือ กลุ่มสาขาวิชาการออกแบบ

(ลักษณะสาขาวิชาในแต่ละกลุ่มให้ดูที่ภาคผนวก)

๒. ชื่อปริญญาและสาขาวิชา

ภาษาไทย: ศิลปบัณฑิต (.....)

ศล.บ. (.....)

ศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต (.....)

ศป.บ. (.....)

ภาษาอังกฤษ: Bachelor of Fine Arts (.....)

B.F.A. (.....)

Bachelor of Fine and Applied Arts (.....)

B.F.A. (.....)

หมายเหตุ

*มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาศิลปกรรมศาสตร์ฉบับนี้ แบ่งกลุ่มสาขาวิชาตามกลุ่มวิจิตรศิลป์ และกลุ่มประยุกต์ศิลป์ โดยเน้นองค์ความรู้ด้านศิลปกรรมศาสตร์เป็นหลัก ส่วนชื่อปริญญาให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์การกำหนดชื่อปริญญาของกระทรวงศึกษาธิการ

**กรณีสาขาวิชาที่แตกต่างกันตามเอกลักษณ์ อัตลักษณ์ของสถาบันอุดมศึกษาแต่ละแห่ง ตามลักษณะเชิงวิชาการ เชิงวิชาชีพ และกึ่งวิชาชีพ ต้องมีฐานศาสตร์ที่สอดคล้องกับลักษณะของสาขาวิชา และต้องจัดการเรียนการสอนให้เป็นไปตามโครงสร้างในมาตรฐานคุณวุฒิฉบับนี้ที่กำหนดไว้ และการกำหนดชื่อปริญญาต้องเป็นไปตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง หลักเกณฑ์การกำหนดชื่อปริญญาที่ประกาศใช้ในปัจจุบัน

๓. ลักษณะของสาขา/สาขาวิชา

สาขาศิลปกรรมศาสตร์เป็นศาสตร์ในลักษณะเชิงวิชาชีพหรือกึ่งวิชาชีพ เกี่ยวข้องกับกลุ่มวิจิตรศิลป์ และกลุ่มประยุกต์ศิลป์ มีทฤษฎีและปฏิบัติเป็นศิลปวิทยา เพื่อการรับรู้ผ่านประสาทสัมผัสต่างๆ เช่น การรับรู้ภาษาเขียน ภาษาภาพ และการเคลื่อนไหวผ่านทางตา การรับรู้ภาษาเสียงผ่านทางหู

การรับรู้กลิ่นผ่านทางจมูก การรับรู้รสผ่านทางลิ้น และการสัมผัสจับต้อง อันเป็นลักษณะของความรู้ ทั้งแบบเฉพาะด้านของสาขาวิชาและความรู้เชิงสหวิทยาการ การบูรณาการศาสตร์ต่างๆ ที่เริ่มจากภายใน สาขาวิชา ข้ามสาขาวิชา โดยมีฐานศาสตร์ทางศิลปกรรมเป็นปัจจัยและองค์ประกอบหลักที่ชัดเจนและ ฐานศาสตร์อื่นเป็นองค์ประกอบรองไปตามระดับของเหตุผลเพื่อช่วยเสริมแนวทางวิธีการทางความคิด ให้สมบูรณ์ขึ้น

มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาศิลปกรรมศาสตร์ จำแนกออกเป็น ๒ กลุ่ม ดังนี้

๑. กลุ่มวิจิตรศิลป์ มี ๓ กลุ่มสาขาวิชา คือ
  - ๑.๑ กลุ่มสาขาวิชาทัศนศิลป์
  - ๑.๒ กลุ่มสาขาวิชาดุริยางคศิลป์
  - ๑.๓ กลุ่มสาขาวิชาศิลปะการแสดง
๒. กลุ่มประยุกต์ศิลป์ มี ๑ กลุ่มสาขาวิชา คือ กลุ่มสาขาวิชาการออกแบบ (ลักษณะสาขาวิชาในแต่ละกลุ่มสาขาวิชาให้ดูที่ภาคผนวก)

๔. คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์

- ๔.๑ มีคุณธรรม จริยธรรม จิตสำนึกสาธารณะในสาขาวิชาชีพทางศิลปะ มีความรับผิดชอบ ต่อตนเองและสังคม
- ๔.๒ มีความรู้ในหลักของฐานศาสตร์ทางศิลปกรรมที่เกี่ยวข้องทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ สามารถสร้างสรรค์ผลงานศิลปะเพื่อประกอบอาชีพได้
- ๔.๓ มีความสามารถในการคิด วิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินคุณค่าทางสุนทรียะ ได้อย่างมีวิจารณ์ญาณ
- ๔.๔ มีความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น และมีทักษะในการจัดการทางศิลปกรรม
- ๔.๕ สามารถสื่อสารและนำเสนอแนวความคิดที่เป็นรูปธรรม ผ่านผลงานทางศิลปกรรม
- ๔.๖ สามารถใช้ภาษาไทยและภาษาต่างประเทศในการสื่อสาร และใช้เทคโนโลยีได้ดี
- ๔.๗ สามารถแสดงออกและพัฒนาทักษะทางศิลปะได้ตามความถนัดและความสามารถเฉพาะตน

๕. มาตรฐานผลการเรียนรู้

- ๕.๑ คุณธรรม จริยธรรม
  - ๕.๑.๑ ชื่อสัตย์สุจริต มีวินัย และมีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม
  - ๕.๑.๒ มีทัศนคติที่เปิดกว้าง ยอมรับฟังแนวคิดของผู้อื่น
  - ๕.๑.๓ มีจิตอาสา จิตสำนึกสาธารณะ
- ๕.๒ ความรู้
  - ๕.๒.๑ รอบรู้ในศาสตร์ทางศิลปกรรม และศาสตร์อื่นที่เกี่ยวข้อง
  - ๕.๒.๒ มีความสามารถในการค้นคว้าแก้ปัญหาและพัฒนาทางด้านศิลปกรรมศาสตร์ อย่างเป็นระบบ
  - ๕.๒.๓ มีความรู้ในทางศิลปะที่สัมพันธ์กับบริบททางสังคม ภูมิปัญญาและวัฒนธรรม
  - ๕.๒.๔ มีความรู้เกี่ยวกับมาตรฐานหรือธรรมเนียมปฏิบัติในการประกอบวิชาชีพ ด้านศิลปกรรมศาสตร์ในสาขาวิชาที่ศึกษา

๕.๓ ทักษะทางปัญญา

๕.๓.๑ สามารถค้นคว้า รวบรวม และประเมินข้อมูล จากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย อย่างมีวิจารณญาณ

๕.๓.๒ สามารถวิเคราะห์ สังเคราะห์ และเสนอแนวทางแก้ไขปัญหาได้อย่างสร้างสรรค์

๕.๓.๓ สามารถบูรณาการความรู้กับศาสตร์อื่นเพื่อสร้างสรรค์ผลงานทางวิชาการและวิชาชีพได้

๕.๓.๔ มีความคิดสร้างสรรค์ และมีปฏิภาณไหวพริบในการสร้างผลงาน

๕.๔ ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

๕.๔.๑ มีภาวะผู้นำ เข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนเอง รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น และ มนุษยสัมพันธ์ที่ดี

๕.๔.๒ มีความรับผิดชอบต่องานของตนเอง และสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่าง มีประสิทธิภาพ

๕.๔.๓ สามารถแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล ตรงไปตรงมา และเคารพใน ความคิดเห็นที่แตกต่าง

๕.๕ ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

๕.๕.๑ สามารถสื่อสารด้วยการพูด ฟัง อ่าน เขียนในการสื่อสารโดยทั่วไป ตลอดจนใช้ วิธีการสื่อสารทางศิลปกรรม และนำเสนองานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๕.๕.๒ สามารถเลือกใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการสืบค้นข้อมูลเพื่อสร้างสรรค์ผลงาน หรือการนำเสนอผลงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๕.๕.๓ มีความสามารถในการประยุกต์ใช้ความรู้เชิงตัวเลข หรือเทคโนโลยีที่เหมาะสม สำหรับงานศิลปกรรม

๕.๖ ทักษะพิสัย

สามารถใช้ทักษะปฏิบัติทางศิลปกรรมศาสตร์ในการสร้างสรรค์ผลงานของตน

๖. องค์ความรู้วิชาชีพที่เกี่ยวข้อง

ไม่มีองค์ความรู้วิชาชีพ

๗. โครงสร้างหลักสูตร

โครงสร้างหลักสูตรเป็นไปตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร ระดับปริญญาตรี ซึ่งประกอบด้วยหมวดวิชาศึกษาทั่วไป หมวดวิชาเฉพาะ และหมวดวิชาเลือกเสรี และเนื่องจากสาขาศิลปกรรมศาสตร์ครอบคลุมเนื้อหาที่หลากหลาย ทั้งด้านหลักการและทฤษฎี ด้านการปฏิบัติ ตลอดจนด้านการสร้างสรรค์นวัตกรรมสู่การนำไปใช้งาน จึงกำหนดหมวดวิชาเฉพาะ เป็นกลุ่มย่อย ๒ กลุ่มดังนี้

๑. วิชาแกน หมายถึง วิชาที่จำเป็นต้องเรียนเพื่อเป็นความรู้พื้นฐานสำหรับการเรียนวิชา เฉพาะด้าน ได้แก่ แกนสาขาศิลปกรรมศาสตร์ และแกนในกลุ่มสาขาวิชา

๒. วิชาเฉพาะด้าน หมายถึง วิชาเนื้อหาสาระที่ครอบคลุมองค์ความรู้ระดับต้นของสาขา ศิลปกรรมศาสตร์ จำแนกเป็น ๔ กลุ่ม คือ กลุ่มทัศนศิลป์ กลุ่มดุริยางคศิลป์ กลุ่มศิลปะการแสดง และกลุ่มการออกแบบ

อนึ่ง มาตรฐานคุณวุฒิฉบับนี้ไม่ได้กำหนดรายวิชาในแต่ละสาขาวิชา แต่เสนอแนวทางการจัด ความสัมพันธ์ของแต่ละสาขาวิชาเข้ากับกลุ่มวิชา และองค์ความรู้แต่ละด้านไว้ในภาคผนวก ตามเนื้อหา สาระสำคัญของสาขาศิลปกรรมศาสตร์ โดยแต่ละสถาบันอุดมศึกษาสามารถจัดรายวิชาและหน่วยกิต ได้ตามจุดมุ่งหมายและโครงสร้างหลักสูตร นอกจากนี้แต่ละสถาบันยังสามารถกำหนดให้มี ประสบการณ์ภาคสนาม ซึ่งอาจเป็นการฝึกในสถานประกอบการ หรือสหกิจศึกษา โดยให้นับเป็น ส่วนหนึ่งของหมวดวิชาเฉพาะ

มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี สาขาศิลปกรรมศาสตร์ประกอบด้วย ๒ กลุ่ม คือ กลุ่มวิจิตรศิลป์ และกลุ่มประยุกต์ศิลป์ โดยมีองค์ประกอบ ดังนี้

กลุ่มวิจิตรศิลป์

๗.๑ กลุ่มสาขาวิชาทัศนศิลป์ จำนวนหน่วยกิตรวม	ไม่น้อยกว่า ๑๒๐ หน่วยกิต
๗.๑.๑ หมวดวิชาศึกษาทั่วไป	ไม่น้อยกว่า ๓๐ หน่วยกิต
๗.๑.๒ หมวดวิชาเฉพาะ	ไม่น้อยกว่า ๘๔ หน่วยกิต

๑) วิชาแกน ให้มีเนื้อหาอย่างน้อยเกี่ยวกับ

- ความรู้ทางสุนทรียศาสตร์
- ความรู้ทางประวัติศาสตร์ศิลป์

๒) วิชาเฉพาะด้าน ให้มีเนื้อหาเชิงทฤษฎีทางทัศนศิลป์ และทักษะปฏิบัติ

- กลุ่มวิชาทฤษฎี
- กลุ่มวิชาปฏิบัติ

๓) วิชาเอก ให้มีกลุ่มวิชาที่สอดคล้องกับสาขาวิชา

- กลุ่มวิชาบังคับ
- กลุ่มวิชาศิลปนิพนธ์
- ประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี)

๗.๑.๓ หมวดวิชาเลือกเสรี	ไม่น้อยกว่า ๖ หน่วยกิต
-------------------------	------------------------

๗.๒ กลุ่มสาขาวิชาดุริยางคศิลป์ จำนวนหน่วยกิตรวม	ไม่น้อยกว่า ๑๒๐ หน่วยกิต
---	--------------------------

๗.๒.๑ หมวดวิชาศึกษาทั่วไป	ไม่น้อยกว่า ๓๐ หน่วยกิต
---------------------------	-------------------------

๗.๒.๒ หมวดวิชาเฉพาะ	ไม่น้อยกว่า ๘๔ หน่วยกิต
---------------------	-------------------------

๑) วิชาแกน ให้มีเนื้อหาอย่างน้อยเกี่ยวกับความรู้ทางประวัติศาสตร์

๒) วิชาเฉพาะด้าน ให้มีเนื้อหาเชิงทฤษฎีดนตรี และทักษะปฏิบัติ

- กลุ่มวิชาความคิดสร้างสรรค์ทางดนตรี
- กลุ่มวิชาเทคโนโลยีดนตรี

๓) วิชาเอก ให้มีกลุ่มวิชาที่สอดคล้องกับสาขาวิชา

- กลุ่มวิชาบังคับ
- กลุ่มวิชาดุริยางคศิลป์
- ประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี)

๗.๒.๓ หมวดวิชาเลือกเสรี	ไม่น้อยกว่า ๖ หน่วยกิต
-------------------------	------------------------

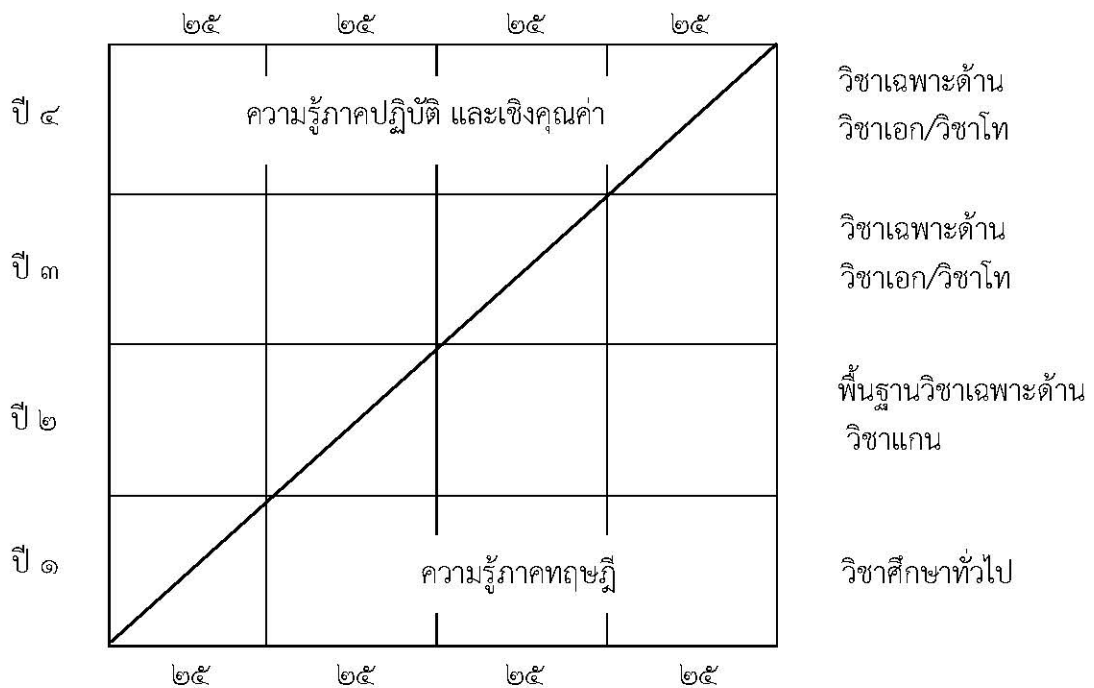
๗.๓	กลุ่มสาขาวิชาศิลปะการแสดง จำนวนหน่วยกิตรวม	ไม่น้อยกว่า ๑๒๐ หน่วยกิต
๗.๓.๑	หมวดวิชาศึกษาทั่วไป	ไม่น้อยกว่า ๓๐ หน่วยกิต
๗.๓.๒	หมวดวิชาเฉพาะ	ไม่น้อยกว่า ๘๔ หน่วยกิต
	๑) วิชาแกน ให้มีเนื้อหาอย่างน้อยเกี่ยวกับ	
	- ความรู้ทางสุนทรียศาสตร์	
	- ความรู้ทางประวัติศาสตร์ศิลปะการแสดง	
	๒) วิชาเฉพาะด้าน ให้มีเนื้อหาเชิงทฤษฎี เชิงปฏิบัติ และเชิงการจัดการ	
	กลุ่มวิชาพื้นฐาน	
	๓) วิชาเอก ให้มีกลุ่มวิชาที่สอดคล้องกับสาขาวิชา	
	- กลุ่มวิชาบังคับ	
	- กลุ่มวิชาศิลปนิพนธ์	
	- ประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี)	
๗.๓.๓	หมวดวิชาเลือกเสรี	ไม่น้อยกว่า ๖ หน่วยกิต
	กลุ่มประยุกต์ศิลป์	
๗.๔	กลุ่มสาขาวิชาการออกแบบ จำนวนหน่วยกิตรวม	ไม่น้อยกว่า ๑๒๐ หน่วยกิต
๗.๔.๑	หมวดวิชาศึกษาทั่วไป	ไม่น้อยกว่า ๓๐ หน่วยกิต
๗.๔.๒	หมวดวิชาเฉพาะ	ไม่น้อยกว่า ๘๔ หน่วยกิต
	๑) วิชาแกน ให้มีเนื้อหาอย่างน้อยเกี่ยวกับ	
	- ความรู้ทั่วไปทางศิลปะและการออกแบบ	
	- ความรู้ทางประวัติการออกแบบ	
	๒) วิชาเฉพาะด้าน ให้มีเนื้อหาเชิงทฤษฎี และทักษะปฏิบัติพื้นฐาน	
	- ทฤษฎีพื้นฐานทางศิลปะและการออกแบบ	
	- ทักษะปฏิบัติพื้นฐานทางศิลปะและการออกแบบ	
	- ความรู้ทางวิชาชีพการออกแบบ	
	- ความรู้ทางเทคโนโลยีการออกแบบ	
	๓) วิชาเอก ควรมีกลุ่มวิชาที่สอดคล้องกับสาขาวิชา	
	- กลุ่มวิชาบังคับ	
	- กลุ่มวิชาศิลปนิพนธ์	
	- ประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี)	
๗.๔.๓	หมวดวิชาเลือกเสรี	ไม่น้อยกว่า ๖ หน่วยกิต

หมายเหตุ: โครงสร้างหลักสูตรสาขาศิลปกรรมศาสตร์ ใน ๒ กลุ่ม ซึ่งประกอบด้วย ๔ กลุ่มสาขาวิชา กำหนดให้เรียนหมวดวิชาเฉพาะ ไม่น้อยกว่า ๘๔ หน่วยกิต โดยสาขาวิชาที่เปิดสอนต้องคำนึงถึงวิชาแกน วิชาเฉพาะด้าน ตามลักษณะของสาขาวิชาและกลุ่มวิชานั้น และให้ความยืดหยุ่นในการพัฒนาหลักสูตร ตามอัตลักษณ์ หรือเอกลักษณ์ของสถาบันนั้นๆ

ตารางที่ ๑ โครงสร้างหลักสูตรสาขาศิลปกรรมศาสตร์ทั้ง ๔ กลุ่มสาขาวิชา

โครงสร้าง	กลุ่มสาขาวิชา ทัศนศิลป์	กลุ่มสาขาวิชา ดุริยางคศิลป์	กลุ่มสาขาวิชา ศิลปะการแสดง	กลุ่มสาขาวิชา การออกแบบ
๑. หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ไม่น้อยกว่า	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐
๒. หมวดวิชาเฉพาะ ไม่น้อยกว่า	๘๔	๘๔	๘๔	๘๔
๒.๑ วิชาแกน				
๒.๒ วิชาเฉพาะด้าน				
๒.๓ วิชาเอก				
๓. หมวดวิชาเลือกเสรี ไม่น้อยกว่า	๖	๖	๖	๖
รวมตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่า	๑๒๐	๑๒๐	๑๒๐	๑๒๐

แผนภูมิแสดงสัดส่วนความรู้ภาคทฤษฎี ปฏิบัติ และเชิงคุณค่า หลักสูตร ๔ ปี
มีแผนการศึกษาโดยรวม ดังนี้

แผนภูมิแสดงสัดส่วนความรู้ภาคทฤษฎี ปฏิบัติ และเชิงคุณค่า หลักสูตร ๔ ปี มีแผนการศึกษาโดยรวม มีนัยสัมพันธ์ของสัดส่วนระหว่างความรู้ภาคทฤษฎี ปฏิบัติ และเชิงคุณค่า ในอัตราส่วน ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์ โดยชั้นปีที่ ๑ และชั้นปีที่ ๒ มีการจัดการเรียนการสอนหมวดวิชาศึกษาทั่วไป มีความรู้ภาคทฤษฎี มีความรู้พื้นฐานเฉพาะด้านวิชาแกน ในอัตราส่วนคิดเป็นเปอร์เซ็นต์ที่มากกว่าในชั้นปีที่ ๓ และปีที่ ๔ และมีอัตราส่วนของภาคทฤษฎีลดน้อยลงตามลำดับ ส่วนความรู้ภาคปฏิบัติ และเชิงคุณค่า มีการจัดการเรียนการสอนในชั้นปีที่ ๑ และปีที่ ๒ ในอัตราส่วนคิดเป็นเปอร์เซ็นต์ที่น้อยลง แต่ในชั้นปีที่ ๓ และปีที่ ๔ มีอัตราส่วนที่มากขึ้นตามลำดับ ทั้งนี้ ในการจัดการเรียนการสอนในรายวิชา อัตราส่วนที่กำหนดไว้ข้างต้นต้องพิจารณาพื้นฐานความรู้ตามกลุ่มสาขาวิชาที่กำหนดไว้

(กลุ่มสาขาวิชาทัศนศิลป์ กลุ่มสาขาวิชาดุริยางคศิลป์ กลุ่มสาขาวิชาศิลปะการแสดง และกลุ่มสาขาวิชาการออกแบบ) และธรรมชาติของหลักสูตรในแต่ละสถาบันพร้อมกันไปด้วย

๘. เนื้อหาสาระสำคัญของสาขา/สาขาวิชา

เนื้อหาสาระสำคัญของสาขาศิลปกรรมศาสตร์ ประกอบด้วยองค์ความรู้ด้านศิลปกรรมศาสตร์ จำแนกตามกลุ่ม ได้ดังนี้

๘.๑ กลุ่มวิจิตรศิลป์ มี ๓ กลุ่มสาขาวิชา คือ

๘.๑.๑ กลุ่มสาขาวิชาทัศนศิลป์ ประกอบด้วยองค์ความรู้ ดังนี้

- ๑) ความรู้ทางสุนทรียศาสตร์
- ๒) ความรู้ทางประวัติทัศนศิลป์ เช่น ทัศนศิลป์ตะวันตก ทัศนศิลป์ตะวันออก ทัศนศิลป์ร่วมสมัย (จิตรกรรม ประติมากรรม การพิมพ์ภาพ การถ่ายภาพ ดิจิทัลอาร์ต) ทัศนศิลป์ไทย (ศิลปะไทย) ฯลฯ
- ๓) ทฤษฎีทางทัศนศิลป์ เช่น การวิจารณ์ทัศนศิลป์ การวิจัยทางทัศนศิลป์ ทัศนศิลป์ตะวันตก ทัศนศิลป์ตะวันออก ทัศนศิลป์ร่วมสมัย ทัศนศิลป์ไทย ฯลฯ
- ๔) ทักษะปฏิบัติทางทัศนศิลป์ เช่น จิตรกรรม ประติมากรรม การพิมพ์ภาพ การถ่ายภาพดิจิทัลอาร์ต ศิลปะไทย สื่อประสม ฯลฯ
- ๕) การประยุกต์ใช้ทัศนศิลป์ เช่น ทัศนศิลป์ประยุกต์ ทัศนศิลป์กับชุมชน การจัดการทัศนศิลป์ การจัดนิทรรศการ ฯลฯ
- ๖) ศิลปนิพนธ์ และ/หรือการนำเสนอผลงานทางทัศนศิลป์

๘.๑.๒ กลุ่มสาขาวิชาดุริยางคศิลป์ ประกอบด้วยองค์ความรู้ ดังนี้

ลักษณะเฉพาะของกลุ่มสาขาวิชาดุริยางคศิลป์ มุ่งเน้นการแสดงออกของงานดนตรีศิลป์ เพื่อสื่อทางเสียงด้วยสีสนับผ่านทักษะความสามารถ และความชำนาญพิเศษทางด้านปฏิบัติ และการแสดงออกเกี่ยวกับเครื่องดนตรี หรือการขับร้อง การอำนวยเพลง มีความรอบรู้ด้านทฤษฎีดนตรี ประวัติดนตรี การสร้างสรรค์ผลงานดนตรี ตลอดจนการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมต่อการนำเสนอคุณค่า และความไพเราะด้วยภาษาเสียง

กลุ่มสาขาวิชาดุริยางคศิลป์ ประกอบด้วยองค์ความรู้ ดังนี้

- ๑) ความรู้ทางประวัติดนตรี เช่น ดนตรีไทย ดนตรีพื้นบ้าน ดนตรีตะวันตก ดนตรีร่วมสมัย ดนตรีนานาชาติ ฯลฯ
- ๒) ทฤษฎีดนตรี เช่น ทฤษฎีดนตรีไทย ทฤษฎีดนตรีพื้นบ้าน ทฤษฎีดนตรีตะวันตก ทฤษฎีดนตรีนานาชาติ โสดทักษะ ฯลฯ
- ๓) ทักษะปฏิบัติ เช่น ปฏิบัติเดี่ยว และปฏิบัติกลุ่ม โดยยึดมาตรฐานตามที่หลักสูตรกำหนด
- ๔) ความคิดสร้างสรรค์ทางดนตรี เช่น การประพันธ์เพลง การสร้างสรรค์ผลงานทางด้านดนตรีในรูปแบบต่าง ๆ ฯลฯ
- ๕) เทคโนโลยีทางดนตรี เช่น เทคโนโลยีเพื่อช่วยงานดนตรี เทคโนโลยีเฉพาะทางดนตรี ฯลฯ
- ๖) ดุริยนิพนธ์ และ/หรือการนำเสนอผลงานทางดนตรี

๘.๑.๓ กลุ่มสาขาวิชาศิลปะการแสดง ประกอบด้วยองค์ความรู้ ดังนี้

- ๑) ความรู้ทางสุนทรียศาสตร์ (ให้มีเนื้อหาการสอนที่เอื้อต่อศิลปะการแสดง เพื่อให้ผู้เรียนมีความเข้าใจศาสตร์แต่ละศาสตร์ร่วมกัน)
- ๒) ความรู้ทางประวัติศาสตร์ศิลปะการแสดง เช่น ประวัติศาสตร์ศิลปะการแสดงไทย ประวัติ-ศิลปะการแสดงพื้นบ้าน ประวัติศาสตร์ศิลปะการแสดงตะวันตก ประวัติศาสตร์ศิลปะการแสดง-ร่วมสมัย ประวัติวรรณกรรมละคร ฯลฯ
- ๓) ทฤษฎีศิลปะการแสดง เช่น องค์ประกอบทางศิลปะ และออกแบบเพื่อการแสดง วิวัฒนาการของการคิด (พัฒนาการ/วิธีคิด/รูปแบบ) ของศิลปะการแสดงไทย ศิลปะการแสดงตะวันตกและเอเชีย ศิลปะการแสดงพื้นบ้าน ศิลปะการแสดงร่วมสมัย วรรณกรรมละคร ฯลฯ
- ๔) ทักษะปฏิบัติทางศิลปะการแสดง
- ๕) การประยุกต์ศาสตร์ทางศิลปะการแสดง และการบริหารจัดการ
- ๖) ศิลปะการแสดงนิพนธ์ และ/หรือการนำเสนอผลงานทางศิลปะการแสดง

๘.๒ กลุ่มประยุกต์ศิลป์ มี ๑ กลุ่ม คือ กลุ่มสาขาวิชาการออกแบบ ประกอบด้วยองค์ความรู้ ดังนี้

๘.๒.๑ ความรู้ทั่วไปทางศิลปะและการออกแบบ เช่น ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย สุนทรียศาสตร์ การวิจัยทางศิลปะและการออกแบบ ความคิดสร้างสรรค์ ฯลฯ

๘.๒.๒ ความรู้ทางประวัติการออกแบบ เช่น ประวัติศาสตร์ศิลปะ ประวัติการออกแบบ ในสาขาต่างๆ ฯลฯ

๘.๒.๓ ทฤษฎีและทักษะปฏิบัติทางการออกแบบ ได้แก่ ทฤษฎีและทักษะปฏิบัติ พื้นฐาน เช่น การออกแบบเบื้องต้น องค์ประกอบศิลป์ ทฤษฎีสีและการใช้สี การสร้างสรรค์งาน ๒ มิติ และ ๓ มิติ ฯลฯ

๘.๒.๔ ทฤษฎีและทักษะปฏิบัติเฉพาะทางการออกแบบ เช่น การออกแบบนิเทศศิลป์ การออกแบบแพชชั่น การออกแบบผลิตภัณฑ์ ศิลปะดิจิทัล ศิลปะภาพถ่าย การออกแบบเครื่องประดับ เครื่องเคลือบดินเผา ประยุกต์ศิลป์ศึกษา ฯลฯ

๘.๒.๕ ความรู้ทางเทคโนโลยีการออกแบบ เช่น คอมพิวเตอร์เพื่อการสร้างสรรค์-งานออกแบบ เทคโนโลยีเฉพาะทางการออกแบบในสาขาต่างๆ

๘.๒.๖ ความรู้ทางวิชาชีพการออกแบบ เช่น การนำเสนองานออกแบบ การบริหารจัดการ-ทางการออกแบบ การตลาด ธุรกิจการออกแบบ

๘.๒.๗ ศิลปนิพนธ์ และ/หรือการนำเสนอผลงานทางการออกแบบ

๙. กลยุทธ์การสอนและการประเมินผลการเรียนรู้ ให้ระบุ ดังนี้

๙.๑ กลยุทธ์การสอน

การศึกษาและการเรียนการสอน

๙.๑.๑ ศักยภาพการเรียนรู้ ๓ ด้าน คือ ภาคทฤษฎี ภาคปฏิบัติ และการสร้างสรรค์ รวมทั้งความรู้ด้านคุณค่า กลุ่มความรู้ทั้งสามคุณลักษณะเน้นความรู้ความสามารถในเชิงสหวิทยาการ ทั้งนี้เพื่อให้ผู้เรียนมีความเข้าใจ เข้าถึงธรรมชาติของสาขาศิลปกรรมศาสตร์ โดยเรียนรู้จากโลกภายนอก

ที่เป็นธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมที่มองเห็นได้ สัมผัสรับรู้ได้จากอายตนะต่างๆ และโลกภายในที่เป็นความคิด จินตนาการ ผ่านอารมณ์ ความรู้สึก

๙.๑.๒ การเรียนการสอน โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เน้นการค้นคว้าเฉพาะตัว กำหนดประเด็นศึกษา กำหนดแนวทางค้นคว้าวิจัย นักศึกษาเสนอแนวทางค้นคว้าวิจัย มีการวิพากษ์วิจารณ์ทั้งของนักศึกษาในชั้นเรียนและของอาจารย์ การสัมมนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและการสาธิตจากอาจารย์ผู้สอนหรือผู้เชี่ยวชาญ สอดแทรกเนื้อหา/กิจกรรมที่ส่งเสริมด้านคุณธรรม จริยธรรม ในการเรียนการสอนต่างๆ จะทำให้ผู้เรียนเกิดทักษะในการเรียนรู้ ฝึกทักษะในการนำเสนอและอภิปรายโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการสื่อสารกับผู้อื่น ทักษะการใช้ภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ การรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นและเป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรมในตนเอง วิชาชีพและสังคม

นอกจากนี้ การสอนควรเน้นการได้มาซึ่งทฤษฎีและกฎเกณฑ์ต่างๆ ในเชิงวิเคราะห์และชี้ให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างทฤษฎีกับปรากฏการณ์ต่างๆ ในสังคม ให้ผู้เรียนได้ทำการปฏิบัติจริง และมีโอกาสใช้เครื่องมือด้วยตนเอง ได้มีการฝึกฝนทักษะด้านต่างๆ เพื่อวิเคราะห์และแก้ปัญหาด้วยตนเอง โดยสร้างทักษะ ในการอภิปรายและนำเสนอด้วยการแสดงผลงานสู่สาธารณะ

๙.๒ กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้

๙.๒.๑ วิธีการประเมินผลการเรียนรู้ ใช้วิธีการประเมินหลากหลายวิธี โดยคำนึงถึงพัฒนาการของผู้เรียน และผลการเรียนรู้ที่ต้องการวัด เช่น การสอบ การนำเสนอผลงาน การทดสอบทักษะการปฏิบัติงาน การอภิปรายในชั้นเรียน การสังเกตพฤติกรรม ซึ่งอาจเป็นการประเมินโดยตนเอง โดยผู้สอน และโดยผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

๙.๒.๒ เกณฑ์การวัดและประเมินผลความรู้ อาศัยเกณฑ์การวัดผลและการสำเร็จการศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรีของกระทรวงศึกษาธิการที่ให้สถาบันอุดมศึกษาเป็นผู้กำหนดเกณฑ์การวัดผล และเกณฑ์ขั้นต่ำของแต่ละรายวิชา โดยมีทั้งแบบอิงเกณฑ์และแบบอิงกลุ่ม ตามพัฒนาการของผู้เรียนสำหรับการให้ช่วงระดับคะแนนให้เป็นไปตามนโยบายการวัดผลของสถาบันอุดมศึกษา

๑๐. การทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้

สถาบันอุดมศึกษาต้องกำหนดให้มีระบบและกลไกการทวนสอบเพื่อยืนยันว่านักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษาทุกคนมีผลการเรียนรู้ทุกด้านตามที่กำหนดไว้ในมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาศิลปกรรมศาสตร์ ดังนี้

๑๐.๑ การทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ของนักศึกษาขณะที่กำลังศึกษา

การทวนสอบในระดับรายวิชา มีการประเมินทั้งในภาคทฤษฎีและปฏิบัติ และมีคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาความเหมาะสมของข้อสอบให้เป็นไปตามแผนการสอน ส่วนการทวนสอบในระดับหลักสูตร มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถาบันอุดมศึกษา เพื่อดำเนินการทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ของนักศึกษา

๑๐.๒ การทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้หลังจากนักศึกษาสำเร็จการศึกษา

การกำหนดกลไกการทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ของนักศึกษาหลังสำเร็จการศึกษา เพื่อนำมาใช้ปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอนและหลักสูตร รวมทั้งประเมินคุณภาพหลักสูตรอาจใช้การประเมินจากตัวอย่างต่อไปนี้

๑๐.๒.๑ ภาวะการได้งานทำของบัณฑิต โดยประเมินจากบัณฑิตแต่ละรุ่นที่สำเร็จ การศึกษาในด้านของระยะเวลาในการหางานทำ ความเห็นต่อความรู้ ความสามารถ ความมั่นใจของ บัณฑิตในการประกอบการทำงานอาชีพ

๑๐.๒.๒ การทวนสอบจากผู้ประกอบการ เพื่อประเมินความพึงพอใจในบัณฑิตที่จบ การศึกษา และเข้าทำงานในสถานประกอบการนั้นๆ

๑๐.๒.๓ การประเมินจากสถานศึกษาอื่น ถึงระดับความพึงพอใจในด้านความรู้ ความพร้อม และคุณสมบัติด้านอื่นๆ ของบัณฑิตที่เข้าศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษาในสถานศึกษา นั้นๆ

๑๐.๒.๔ การประเมินจากบัณฑิตที่ไปประกอบอาชีพ ในส่วนของความพร้อมและ ความรู้จากสาขาที่เรียนตามหลักสูตร เพื่อนำมาใช้ในการปรับหลักสูตรให้ดียิ่งขึ้น

๑๐.๒.๕ มีการเชิญผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก และผู้ประกอบการ มาประเมินหลักสูตร

๑๑. คุณสมบัติผู้เข้าศึกษาและการเทียบโอนผลการเรียนรู้

๑๑.๑ คุณสมบัติผู้เข้าศึกษา

๑๑.๑.๑ สำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า

๑๑.๑.๒ ผ่านการคัดเลือกตามเกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา และ/หรือเป็นไปตามระเบียบข้อบังคับการคัดเลือกของสถาบันอุดมศึกษาเป็นผู้กำหนด

๑๑.๒ การเทียบโอนผลการเรียนรู้

การเทียบโอนผลการเรียนรู้ให้เป็นไปตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ และระเบียบ ข้อบังคับตามที่สถาบันการศึกษากำหนด

๑๒. คณาจารย์ และบุคลากรสนับสนุนการเรียนการสอน

๑๒.๑ อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรต้องมีจำนวนและคุณสมบัติเป็นไปตาม

๑๒.๑.๑ ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี ที่มีผลบังคับใช้ในปัจจุบัน

๑๒.๑.๒ ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง แนวทางการบริหารเกณฑ์มาตรฐาน หลักสูตรระดับอุดมศึกษา ที่มีผลบังคับใช้ในปัจจุบัน

๑๒.๒ อาจารย์ต้องมีความเข้าใจวัตถุประสงค์และเป้าหมายของหลักสูตร

๑๒.๓ อาจารย์ต้องมีความรู้และทักษะในการจัดการเรียนการสอนและประเมินผลสัมฤทธิ์ ของนักศึกษา และมีประสบการณ์ทำวิจัยหรือประสบการณ์ประกอบวิชาชีพในสาขาวิชาที่สอน

๑๒.๔ ควรเชิญผู้เชี่ยวชาญจากภาคธุรกิจ หรือภาคอุตสาหกรรมที่มีประสบการณ์ตรง ในรายวิชาต่างๆ มาเป็นวิทยากรหรืออาจารย์พิเศษ เพื่อถ่ายทอดประสบการณ์ให้แก่นักศึกษา

๑๒.๕ สัดส่วนอาจารย์ต่อนักศึกษาเต็มเวลาเทียบเท่า ให้เป็นไปตามเกณฑ์การประกันคุณภาพ การศึกษาภายในระดับอุดมศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

๑๓. ทรัพยากรการเรียนการสอนและการจัดการ

สถาบันอุดมศึกษาจำเป็นต้องให้การสนับสนุนและจัดการทรัพยากร เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนบรรลุผลตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาศิลปกรรมศาสตร์ ดังนี้

๑๓.๑ มีการจัดทรัพยากรการเรียนการสอนสำหรับภาคทฤษฎีที่เหมาะสม และเพียงพอกับผู้เรียน เช่น ตำรา และระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ เป็นต้น

๑๓.๒ มีการจัดหาและจัดการห้องปฏิบัติการสำหรับภาคปฏิบัติที่สอดคล้องกับสาขาวิชาที่เปิดสอนอย่างพอเพียงต่อการเรียนการสอน

๑๔. แนวทางการพัฒนาอาจารย์

๑๔.๑ มีการประชุมพิเศษหรือแนะนำอาจารย์ใหม่ ให้มีความรู้และเข้าใจนโยบายของสถาบันอุดมศึกษา คณะ และหลักสูตรที่เปิดสอน รวมทั้งอบรมวิธีการสอนแบบต่างๆ

๑๔.๒ ส่งเสริมอาจารย์ให้มีการเพิ่มพูนความรู้ สร้างเสริมประสบการณ์ในสาขาที่เกี่ยวข้อง เพื่อส่งเสริมการสอนและการวิจัยอย่างต่อเนื่อง และให้การสนับสนุนการศึกษาต่อ มีกิจกรรม ทุนทางวิชาการและวิชาชีพในองค์กรต่างๆ การประชุมทางวิชาการทั้งในประเทศ หรือต่างประเทศ หรือการลาเพื่อเพิ่มพูนประสบการณ์

๑๔.๓ มีการเพิ่มพูนทักษะการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผลให้ทันสมัย

๑๔.๔ มีส่วนร่วมในกิจกรรมบริการวิชาการแก่ชุมชนที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาความรู้และคุณธรรม

๑๔.๕ สนับสนุนให้อาจารย์จัดทำผลงานทางวิชาการ เพื่อส่งเสริมการมีตำแหน่งทางวิชาการสูงขึ้น

๑๕. การประกันคุณภาพหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน

สถาบันอุดมศึกษาที่จัดการเรียนการสอนสาขาวิชานี้ต้องสามารถประกันคุณภาพหลักสูตร และจัดการเรียนการสอนตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาศิลปกรรมศาสตร์ โดยกำหนดตัวบ่งชี้หลักและเป้าหมายผลการดำเนินงาน ดังนี้

ตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงาน
(๑) อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรอย่างน้อยร้อยละ ๘๐ มีส่วนร่วมในการประชุมเพื่อวางแผน ติดตาม และทบทวนการดำเนินงานหลักสูตร
(๒) มีรายละเอียดของหลักสูตร ตามแบบ มคอ.๒ ที่สอดคล้องกับมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาศิลปกรรมศาสตร์
(๓) มีรายละเอียดของรายวิชา และรายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ตามแบบ มคอ.๓ และ มคอ.๔ อย่างน้อยก่อนการเปิดสอนในแต่ละภาคการศึกษาให้ครบทุกรายวิชา
(๔) จัดทำรายงานผลการดำเนินการของรายวิชา และรายงานผลการดำเนินการของประสบการณ์-ภาคสนาม (ถ้ามี) ตามแบบ มคอ.๕ และ มคอ.๖ ภายใน ๓๐ วัน หลังสิ้นสุดภาคการศึกษาที่เปิดสอน ให้ครบทุกรายวิชา
(๕) จัดทำรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตร ตามแบบ มคอ.๗ ภายใน ๖๐ วัน หลังสิ้นสุดปีการศึกษา
(๖) มีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ ที่กำหนดใน มคอ.๓ และ มคอ.๔ (ถ้ามี) อย่างน้อยร้อยละ ๒๕ ของรายวิชาที่เปิดสอนในแต่ละปีการศึกษา
(๗) มีการพัฒนา/ปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน กลยุทธ์การสอน หรือ การประเมินผลการเรียนรู้ จากผลการประเมินการดำเนินงานที่รายงานใน มคอ.๗ ปีที่แล้ว
(๘) อาจารย์ใหม่ (ถ้ามี) ทุกคน ได้รับการปฐมนิเทศหรือคำแนะนำด้านการจัดการเรียนการสอน
(๙) อาจารย์ประจำหลักสูตรทุกคนได้รับการพัฒนาทางวิชาการ และ/หรือวิชาชีพ อย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง
(๑๐) จำนวนบุคลากรสนับสนุนการเรียนการสอน (ถ้ามี) ได้รับการพัฒนาวิชาการ และ/หรือวิชาชีพ ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๐ ต่อปี
(๑๑) ระดับความพึงพอใจของนักศึกษาปีสุดท้าย/บัณฑิตใหม่ที่มีต่อคุณภาพหลักสูตร เฉลี่ยไม่น้อยกว่า ๓.๕๑ จากคะแนนเต็ม ๕.๐
(๑๒) ระดับความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อบัณฑิตใหม่ หลังจากทำงานไปแล้วอย่างน้อย ๑ ปี หลังสำเร็จการศึกษาเฉลี่ยไม่น้อยกว่า ๓.๕๑ จากคะแนนเต็ม ๕.๐

สถาบันอุดมศึกษาอาจกำหนดตัวบ่งชี้เพิ่มเติม ให้สอดคล้องกับพันธกิจและวัตถุประสงค์ของสถาบัน หรือกำหนดเป้าหมายการดำเนินงานที่สูงขึ้น เพื่อการยกระดับมาตรฐานของตนเอง โดยกำหนดไว้ในรายละเอียดของหลักสูตร

สถาบันอุดมศึกษาที่จะได้รับการรับรองมาตรฐานหลักสูตรตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ต้องมีผลการดำเนินการบรรลุตามเป้าหมายตัวบ่งชี้ทั้งหมด อยู่ในเกณฑ์ดี ต่อเนื่อง ๒ ปีการศึกษา เพื่อติดตามการดำเนินการตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาศิลปกรรมศาสตร์ ทั้งนี้ เกณฑ์การประเมินผ่าน คือ มีการดำเนินงานตามข้อ ๑ - ๕ และอย่างน้อย ร้อยละ ๘๐ ของตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงานที่ระบุไว้ในแต่ละปี

๑๖. การนำมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาศิลปกรรมศาสตร์ สู่การปฏิบัติ

สถาบันอุดมศึกษาที่ประสงค์จะเปิดสอนหรือปรับปรุงหลักสูตรระดับปริญญาตรี สาขาศิลปกรรมศาสตร์ ควรดำเนินการดังนี้

๑๖.๑ ให้สถาบันอุดมศึกษาพิจารณาความพร้อมและศักยภาพในการบริหารจัดการศึกษาตามหลักสูตรในหัวข้อต่างๆ ที่กำหนดในมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาศิลปกรรมศาสตร์

๑๖.๒ แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรระดับปริญญาตรี สาขาศิลปกรรมศาสตร์ ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาศิลปกรรมศาสตร์ อย่างน้อย ๕ คน ซึ่งประกอบด้วยอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรอย่างน้อย ๒ คน ผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญในสาขา ซึ่งเป็นบุคคลภายนอกอย่างน้อย ๒ คน เพื่อดำเนินการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาศิลปกรรมศาสตร์ โดยมีหัวข้อของหลักสูตรอย่างน้อยตามที่กำหนดไว้ในแบบมคอ.๒ รายละเอียดของหลักสูตร

๑๖.๓ การพัฒนาหลักสูตรระดับปริญญาตรี สาขาศิลปกรรมศาสตร์ ตามข้อ ๑๖.๒ นั้น ในหัวข้อมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง นอกจากมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ในมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาศิลปกรรมศาสตร์แล้ว สถาบันอุดมศึกษาอาจเพิ่มเติมมาตรฐานผลการเรียนรู้ซึ่งสถาบันฯ ต้องการให้บัณฑิตสาขาศิลปกรรมศาสตร์ของตนมีคุณลักษณะเด่นหรือพิเศษกว่าบัณฑิตในระดับคุณวุฒิและสาขาวิชาเดียวกันของสถาบันอื่นๆ เพื่อให้เป็นไปตามปรัชญาและปณิธานของสถาบันฯ และเป็นที่สนใจของบุคคลที่จะเลือกเรียนหลักสูตรของสถาบัน หรือผู้ที่สนใจจะรับบัณฑิตเข้าทำงานเมื่อสำเร็จการศึกษา โดยให้แสดงแผนที่การกระจายความรับผิดชอบต่อมาตรฐานผลการเรียนรู้จากหลักสูตรสู่รายวิชา (Curriculum Mapping) เพื่อให้เห็นว่าแต่ละรายวิชาในหลักสูตรมีความรับผิดชอบหลักหรือความรับผิดชอบรองต่อมาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านใดบ้าง

๑๖.๔ จัดทำ มคอ.๓ (รายละเอียดรายวิชา) และ มคอ.๔ (รายละเอียดประสบการณ์ภาคสนาม) (ถ้ามี) ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร พร้อมทั้งแสดงให้เห็นว่าแต่ละรายวิชาจะทำให้เกิดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังในเรื่องใด สถาบันฯ ต้องมอบหมายให้ภาควิชา/สาขาวิชา จัดทำรายละเอียดของรายวิชาทุกรายวิชา รวมทั้งรายละเอียดประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ให้เสร็จเรียบร้อยก่อนการเปิดสอนในแต่ละภาคการศึกษาให้ครบทุกรายวิชา

๑๖.๕ สถาบันอุดมศึกษาต้องเสนอสภาสถาบันอนุมัติ/ให้ความเห็นชอบรายละเอียดของหลักสูตร ซึ่งได้จัดทำอย่างถูกต้องสมบูรณ์แล้วก่อนเปิดสอน โดยสภาสถาบันฯ ควรกำหนดระบบและกลไกของการจัดทำและอนุมัติ/ให้ความเห็นชอบรายละเอียดของหลักสูตร รายละเอียดของรายวิชา และรายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ให้ชัดเจน

๑๖.๖ สถาบันอุดมศึกษาต้องเสนอรายละเอียดของหลักสูตร ซึ่งสภาสถาบันฯ อนุมัติ/ให้ความเห็นชอบให้เปิดสอนแล้ว ให้สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษารับทราบภายใน ๓๐ วัน นับแต่สภาสถาบันอนุมัติ

๑๖.๗ เมื่อสภาสถาบันฯ อนุมัติ/ให้ความเห็นชอบตามข้อ ๑๖.๕ แล้วให้มอบหมายอาจารย์ผู้สอนแต่ละรายวิชา ดำเนินการจัดการเรียนการสอนตามกลยุทธ์การสอนและการประเมินผลที่กำหนดไว้ในรายละเอียดของหลักสูตร รายละเอียดของรายวิชา และรายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ให้บรรลุมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของสาขาศิลปกรรมศาสตร์

๑๖.๘ เมื่อสิ้นสุดการเรียนการสอน การประเมินผลและการทวนสอบผลการเรียนรู้ของแต่ละรายวิชาและประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ในแต่ละภาคการศึกษา ให้อาจารย์ผู้สอนจัดทำ มคอ.๕ (รายงานผลการดำเนินการของรายวิชา) และ มคอ.๖ (รายงานผลการดำเนินการของประสบการณ์ภาคสนาม) (ถ้ามี) ให้อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรประมวล/วิเคราะห์ประสิทธิภาพและประสิทธิผลการดำเนินการ และจัดทำรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตรในภาพรวม ประจำปีการศึกษาเมื่อสิ้นปีการศึกษา โดยมีหัวข้ออย่างน้อยตามแบบ มคอ.๗ (รายงานผลการดำเนินการของหลักสูตร) เพื่อใช้ในการพิจารณาปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรการสอน กลยุทธ์การสอน ประเมินผลและแก้ไขปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้น และหากจำเป็นจะต้องปรับปรุงหลักสูตรหรือการจัดการเรียนการสอนก็สามารถกระทำได้

๑๖.๙ เมื่อครบรอบหลักสูตร ให้จัดทำรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตร มคอ.๗ (รายงานผลการดำเนินการของหลักสูตร) เช่นเดียวกับการรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตรในแต่ละปีการศึกษา และวิเคราะห์ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการบริหารจัดการหลักสูตรในภาพรวม ว่าบัณฑิตบรรลุมาตรฐานผลการเรียนรู้ตามที่คาดหวังไว้หรือไม่ รวมทั้งให้นำผลการวิเคราะห์มาปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรและ/หรือการดำเนินการของหลักสูตรต่อไป

๑๗. การเผยแพร่หลักสูตรที่มีคุณภาพและมาตรฐานตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิซึ่งบันทึกในฐานข้อมูลหลักสูตรเพื่อการเผยแพร่

ให้เป็นไปตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๕๒ และประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง แนวทางการปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๕๒

ภาคผนวก

รายละเอียดของสาขาศิลปกรรมศาสตร์

มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาศิลปกรรมศาสตร์ มีธรรมชาติสาขาที่มีการเคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลงพัฒนาไปตามฐานศาสตร์ด้านการรับรู้ของภาษาภาพ ภาษาเสียง และภาษาการเคลื่อนไหว ขณะเดียวกันมีการเปลี่ยนแปลงพัฒนาไปตามสังคม วัฒนธรรมด้านต่างๆ โดยลำดับเพื่อให้มาตรฐานความรู้ด้านทฤษฎี ปฏิบัติ สร้างสรรค์และด้านคุณค่าทางศิลปกรรมศาสตร์ มีความเจริญก้าวหน้าในระดับชาติ และนานาชาติ

อนึ่ง เพื่อให้การนำมาตรฐานฯ นี้ไปใช้ในการพัฒนาสาขาวิชาต่อไปได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับสถาบันฯ ที่เปิดสอนในแต่ละแห่งได้อย่างกว้างขวาง และสอดคล้องกับธรรมชาติของแต่ละสาขาวิชาตามนัยข้างต้น จึงให้อยู่ในดุลพินิจของผู้เชี่ยวชาญซึ่งแต่งตั้งโดยสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) และองค์การวิชาชีพ คือ สมาคมบัณฑิตทางศิลปะแห่งประเทศไทย และ/หรือองค์การวิชาชีพที่เกี่ยวข้องเป็นผู้ให้คำชี้ขาด โดยนัยามคำสำคัญของสาขาศิลปกรรมศาสตร์ ดังนี้

๑. กลุ่มสาขาวิชาทัศนศิลป์ หมายถึง ศิลปะที่แสดงออกมาทางสื่อที่ต้องใช้การดูผ่านภาษาภาพ ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้วิชาเฉพาะด้านของสาขาวิชา เช่น สาขาวิชาทัศนศิลป์ สาขาวิชาจิตรกรรม สาขาวิชาประติมากรรม สาขาวิชาภาพพิมพ์ สาขาวิชาศิลปะไทย สาขาวิชาศิลปะสื่อผสม และ/หรือ ศิลปะที่สื่อภาษาทางการเห็นในรูปอื่นเฉพาะฐานศาสตร์เดียว หรือสาขาวิชาทัศนศิลป์ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้วิชาเฉพาะด้านหลายสาขาวิชาในฐานศาสตร์เดียวกัน หรือต่างฐานศาสตร์มาเป็นหลักในการเรียนรู้

๒. กลุ่มสาขาวิชาดุริยางคศิลป์ หมายถึง สาขาวิชาศิลปะที่แสดงออกมาทางสื่อที่ต้องใช้การฟังผ่านภาษาเสียง เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้วิชาเฉพาะด้านของสาขาวิชา เช่น สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ สาขาวิชาคีตศิลป์ สาขาวิชาดุริยศิลป์ สาขาวิชาดนตรี ฯลฯ กลุ่มสาขาวิชาทางดุริยางคศิลป์อาจเน้นสาขาวิชาดนตรีไทย หรือสาขาวิชาดนตรีสากล

๓. กลุ่มสาขาวิชาศิลปะการแสดง หมายถึง สาขาวิชาทางด้านศิลปะที่สื่อสารผ่านการรำ การเต้น การเคลื่อนไหว และ/หรือการแสดงละคร การออกแบบเพื่อการแสดง เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้วิชาเฉพาะด้านของสาขาวิชา เช่น สาขาวิชาศิลปะการแสดง สาขาวิชาการละครหรือสาขาวิชาการละครคอน สาขาวิชานาฏศิลป์ สาขาวิชานาฏศิลป์ สาขาวิชานาฏกรรมไทย รวมถึงการนำศาสตร์เหล่านี้ไปใช้ร่วมกับศาสตร์อื่น เช่น ศิลปะการแสดงประยุกต์ นาฏศิลป์การละคร ฯลฯ

๔. กลุ่มสาขาวิชาการออกแบบ หมายถึง การประดิษฐ์คิดค้น สร้างสรรค์ผลงาน เพื่อประโยชน์ใช้สอย โดยคำนึงถึงความงาม วัสดุ เทคโนโลยีที่สอดคล้องกับวิถีชีวิต เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้วิชาเฉพาะด้านของสาขาวิชา รวมถึงการประยุกต์ศาสตร์ทางการออกแบบกับศาสตร์อื่นๆ เช่น สาขาวิชาการออกแบบนิเทศศิลป์ สาขาวิชาการออกแบบแฟชั่น สาขาวิชาการออกแบบผลิตภัณฑ์ สาขาวิชาศิลปะดิจิทัล สาขาวิชาศิลปะภาพถ่าย สาขาวิชาการออกแบบเครื่องประดับ สาขาวิชาเครื่องเคลือบดินเผา สาขาวิชาประยุกต์ศิลปศึกษา สาขาวิชาภูมิทัศน์ศิลป์ ฯลฯ